

Опис навчальної дисципліни вільного вибору

Дисципліна	Вибіркова дисципліна 3 «Основи культури та техніки мовлення фахівця спеціальної освіти»
Рівень ВО	Перший (бакалаврський) рівень
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	016 Спеціальна освіта / Корекційна психопедагогіка та логопедія
Форма навчання	денна
Курс, семестр, протяжність	2 (4 семестр), 5 кредитів ЄКТС
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього: з них лекції/практичні)	150 год, з них: лекц. – 24 год, практ. – 30 год.
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	Спеціальної та інклюзивної освіти
Автор дисципліни	Кандидат філологічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Мацюк Зоряна Сергіївна
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Формування системи знань, умінь, навичок з мовленнєвої діяльності педагога, що забезпечують реалізацію функцій, покладених на викладача у цілому, здійснення майбутніми фахівцями професійного мовлення на високому якісному рівні, можливість самореалізації й самовдосконалення.
Що буде вивчатися	Зміст навчальної дисципліни: Змістовий модуль I. Основи культури мовлення Тема 1. Мовленнєва комунікація. Культура мовлення як елемент загальної культури організатора корекційної освіти. Тема 2. “Основи культури і техніки мовлення організатора корекційної освіти” як навчальна дисципліна. Тема 3. Зміст, основні ознаки і сфери використання різних стилів мовлення. Усна і писемна форми мовлення. Тема 4. Структура мовних висловів і їх мовне оформлення. Методика підготовки педагога до різних форм усних виступів. Монолог, діалог, полілог як різновиди словесної дії. Тема 5. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Тема 6. Мовний етикет як необхідна одиниця культури мовлення. Змістовий модуль II. Техніка мовлення Тема 7. Техніка мовлення. Складові техніки мовлення. Тема 8. Основні принципи виховання техніки мовлення дихання. Голосові властивості. Дикція й орфоепія. Мовлення і його комунікативні властивості. Тема 9. Засоби логіко-емоційної виразності мовлення

	організатора корекційної освіти. Тема 10. Екстралінгвістичні засоби комунікації. Тема 11. Вплив мистецтва художнього слова на формування особистості. Специфіка читання епічних, ліричних і драматичних творів. Літературна мова та мова творів художньої літератури. Тема 12. Принципи аналізу художнього твору. Тема, ідея, проблематика, композиція, сюжет і образи художнього твору. Тема 13. Закономірності логіки мовлення та її основні компоненти. Принципи створення партитури тексту. Тема 14. Складові компоненти емоційно-образної виразності мовлення. Творче бачення, уява, фантазія, підтекст і творче ставлення у виховній діяльності. Тема 15. Допоміжні засоби емоційної виразності у процесі мовлення. Спілкування. Види спілкування як засіб впливу виконавця на слухача.
Чому це цікаво/треба вивчати	Мета дисципліни: навчити студентів досконало володіти мовними засобами, спілкуватися з дотриманням норм сучасної української мови та мовленнєвого етикету, сформувати вміння впливати словом та віртуозно відтворювати експресивно-емоційний зміст художніх творів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Під технікою мовлення розуміємо вміння фахівця володіти голосом, інтонувати виступ та управляти аудиторією. Якість і ефективність публічного виступу, дієвість його промови залежать від багатьох чинників, насамперед від змістовності, аргументованості, логічної чіткості, культури мовлення. Неабияке значення має і культура звучання мови. Приступаючи до вивчення проблем техніки мовлення, звернемося до головної мети спрямованих на це зусиль: навчитися говорити так, щоб оратора не можна було не зрозуміти. Отже, техніка публічного виступу повністю підпорядковується думці, змісту виступу; опанування технікою мовлення, таким чином, не можна звести до механічного оволодіння голосом або іншими суто "технічними" навичками оратора. Саме думка, яку прагне висловити оратор, спричиняє дію мовного апарата. Тому опанування технікою мовлення потрібно підкорити вмінню мислити вголос, тобто говорити розмірковуючи. У результаті вивчення запропонованого курсу здобувачі вищої освіти отримають теоретичні знання щодо загальної характеристики порушень мовлення, класифікації, динаміки перебігу порушень мовленнєвої діяльності за умов спонтанного та цілеспрямованого навчання та виховання; вміння і навички диференціальної діагностики та індивідуального підходу до корекції мовлення при різних порушеннях; освоєння основних методів та напрямків дослідження і корекції моторних, когнітивних функцій і мовлення при вивченні дітей з порушеннями у розвитку.

Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	Вивчення запропонованого курсу дасть можливість здобувачам вищої освіти оволодіти знаннями та уміннями, необхідними для забезпечення набуття таких компетентностей: ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-3. Здатність працювати в команді. ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів. СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства. СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
Інформаційне забезпечення та/або web-посилання	1. Антисуржик : Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / За заг. ред. О. Сербенської. – Л., 1994. 2. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо / Антоненко-Давидович Б. Д. – К : Укр. книгарня, 1997. 3. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення / Бабич Н.Д. – Львів, 1990. 4. Багмут А. Й. Інтонація як засіб мовної комунікації / Багмут А. Й., Борисик І. В., Олійник Г. П. – К., 1980. 5. Гриб В. П. Постановка мовного голосу / Гриб В. П. – Луцьк, 2001. 6. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. пос. для студ. аграрних вищих навч. закладів та коледжів / Гриценко Т. Б. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. 7. Комарова І. Культура педагогічного спілкування вчителя / І. Комарова // Шлях освіти. – 2001. – № 1. 8. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / [За ред. Н. Д. Бабич]. – Чернівці : Книги-XXI, 2005. 9. Мацько Л. І. Культура фахової мови : навч. посібн. / Мацько Л. І., Кравець Л. В. – К. : ВЦ “Академія”, 2007. 10. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. – К. : Наук. думка, 2002. 11. Чак Є. Мовний етикет : «Щасливенько!» / Є. Чак // Дивослово. – 1998. – № 10. 12. Тернавська Т. Професійна компетентність педагога. Організаційно-методичні умови розвитку / Т. Тернавська, О. Токар // Завуч. – 2015. – Черв. (№ 12). – С. 79.
Здійснити вибір	<u>«ПС-Журнал успішності-Web»</u>

